

Latvijas Bankas preses dienesta
INFORMĀCIJA PRESEI

Rīgā 2001. gada 29. jūnijā

Latvijas maksājumu bilance 2001. gada 1. ceturksnī

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 2001. gada 1. ceturksnī bija 44.3 milj. latu jeb 4.1% no iekšzemes kopprodukta (saskaņā ar precizētiem datiem 2000. gada 1. ceturksnī – 43.5 milj. latu jeb 4.5% no iekšzemes kopprodukta). Tekošā konta negatīvā saldo attiecība pret iekšzemes kopproduktu salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturkšņa sezonāli augsto līmeni būtiski uzlabojās. Arī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu šī attiecība nedaudz uzlabojās, jo, lai gan preču negatīvais saldo palielinājās (par 21.4 milj. latu), tekošo kontu pozitīvi ietekmēja ienākumu saldo pieaugums (par 22.8 milj. latu).

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visvairāk pieauga tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu, metālu un to izstrādājumu, mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu, kā arī pārtikas rūpniecības produktu (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) eksports. Palēninājās eksporta gada pieauguma temps uz Eiropas Savienības valstīm, bet straujāk pieauga eksports uz NVS un pārējām valstīm. Vienlaikus ar strauju ražošanas apjoma kāpumu palielinājās arī preču importa pieprasījums. Preču importa pieaugums (15.2%) apsteidza eksporta kāpumu (13.7%). Auga visu preču grupu imports, visvairāk – mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu, transportlīdzekļu un metālu un to izstrādājumu ievadums.

Pakalpojumu pozitīvais saldo 1. ceturksnī sasniedza 75.9 milj. latu un sedza 57.1% no preču negatīvā saldo. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu auga pakalpojumu apgrozījums, bet nemainījās pakalpojumu saldo.

Arī sniegto pārvadājumu pakalpojumu saldo salīdzinājumā ar 2000. gada 1. ceturksni gandrīz nemainījās (94.6 milj. latu). Sniegto dzelzceļa transporta un jūras transporta pakalpojumu apjoms pieauga (attiecīgi par 9.1 milj. latu un 10.8 milj. latu) un kompensēja ostu ieņēmumu samazināšanos (par 8.8 milj. latu) sakarā ar to, ka konkurences dēļ lielās ostas samazināja pakalpojumu cenas.

Braucienu pakalpojumu negatīvais saldo sezonālu faktoru ietekmē bija 17.4 milj. latu, taču salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tas pasliktinājās par 6.0 milj. latu. Nedaudz palielinājās darījuma braucienu pozitīvais saldo, taču būtiski (par 5.7 milj. latu) pieauga rezidentu personisko braucienu izdevumi.

Citu pakalpojumu eksporta pieaugumam pārsniedzot importa kāpumu, samazinājās citu pakalpojumu negatīvais saldo. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga sniegto finanšu, juridisko, grāmatvedības konsultāciju un reklāmas pakalpojumu apjoms.

Ienākumu saldo palielinājās, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieaugot rezidentu portfeļieguldījumu ienākumiem ārvalstīs (par 6.8 milj. latu) un ārvalstīs nodarbināto rezidentu atlīdzībai (par 9.2 milj. latu).

Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo 1. ceturksnī bija 8.2 milj. latu un sedza 6.2% no preču negatīvā saldo. Gan saņemtajos, gan veiktajos kārtējos pārvedumos dominēja privātā sektora pārvedumi.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo 2001. gada 1. ceturksnī bija 45.1 milj. latu.

Nerezidenti tiešās investīcijas Latvijas uzņēmumos palielināja par 19.0 milj. latu, galvenokārt veicot ieguldījumus uzņēmumu pašu kapitālā (16.8 milj. latu) un reinvestējot Latvijā gūto peļņu (14.7 milj. latu). Sakarā ar to, ka Latvijas uzņēmumi atmaksāja aizdevumus tiešajiem investoriem, notika tiešo investīciju aizplūde cita kapitāla veidā. Tiešo investīciju neto ieplūde Latvijā bija 14.1 milj. latu.

Portfeļieguldījumu saldo bija negatīvs (22.4 milj. latu). Latvijas banku ārvalstu vērtspapīru portfelis pieauga par 45.5 milj. latu, bet nerezidenti palielināja ieguldījumus Latvijas valsts obligācijās par 23.1 milj. latu.

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 56.1 milj. latu. Banku ārējie citi ieguldījumi samazinājās vairāk nekā no nerezidentiem piesaistītie citi ieguldījumi, tāpēc Latvijas banku citu ieguldījumu saldo bija pozitīvs (76.9 milj. latu). Daļu no līdzekļiem, kas bija iegūti no ārējo noguldījumu un aizdevumu samazināšanas, bankas ieguldīja ārvalstu obligācijās un parādzīmēs, saglabājot atbilstošu aktīvu un pasīvu termiņstruktūru un valūtas struktūru. Uzņēmumu sektora citu ieguldījumu saldo bija negatīvs (18.0 milj. latu).

Latvijā 1. ceturksnī ieplūda vairāk ārvalstu valūtas, nekā bija nepieciešams tekošā konta darījumu finansēšanai, tāpēc maksājumu bilance bija pozitīva. Rezerves aktīvi palielinājās par 7.5 milj. latu.

Lai nodrošinātu valsts maksājumu bilances sagatavošanai nepieciešamo informāciju, Latvijas Banka 2001. gada 1. ceturksnī paplašināja sadarbību ar respondentiem, ieviešot divus jaunus pārskatus uzņēmumiem ("Ārējo ieguldījumu ceturkšņa pārskats" un "Transporta un starpniecības pakalpojumu ceturkšņa pārskats"). Latvijas Banka izsaka pateicību visiem izlasē iekļautajiem uzņēmumiem, kuru atsaucība nodrošināja augstu respondences līmeni.

Latvijas maksājumu bilance
(tūkstošos latu)

	2000. gads				2001. gads
	1. cet.*	2. cet.*	3. cet.*	4. cet.*	1. cet.
TEKOŠAIS KONTS	-43506	-71853	-67226	-118424	-44333
Preces	-111579	-157865	-167704	-206886	-132986
Kredīts (eksports)	296341	316229	311235	324660	336833
Debets (imports)	-407920	-474094	-478938	-531546	-469819
Pakalpojumi	75981	74442	65239	52197	75922
Kredīts (eksports)	174126	191675	192025	177555	193058
Debets (imports)	-98145	-117234	-126786	-125359	-117136
Ienākumi	-18341	-554	19781	14905	4543
Kredīts	23203	32321	34006	41590	44300
Debets	-41545	-32876	-14225	-26685	-39758
Kārtējie pārvedumi	10433	12125	15458	21360	8189
Kredīts	25454	24510	34105	39334	27306
Debets	-15022	-12384	-18647	-17974	-19117
KAPITĀLA KONTS	3887	6380	4662	2864	4770
Kredīts	4451	6648	5251	6991	6964
Debets	-563	-268	-588	-4128	-2194
FINANŠU KONTS	47482	56508	60402	132028	40316
Tiešās investīcijas	57708	52016	46423	85434	14091
Ārvalstīs	-2138	-2340	-3824	2500	-4937
Latvijā	59846	54356	50247	82934	19028
Portfeļieguldījumi	-55971	-3701	-28517	-108030	-22389
Aktīvi (ieguldījumi ārvalstu vērtspapīros)	-70866	-2400	-38676	-99058	-45305
Līdzdalības vērtspapīri	-3107	-1036	-4923	-15459	9717
Parāda vērtspapīri	-67758	-1364	-33754	-83599	-55021
Obligācijas un parādzīmes	-79681	-16314	-33482	-74286	-49612
Naudas tirgus instrumenti	11922	14950	-271	-9313	-5410
Pasīvi (ārvalstu ieguldījumi Latvijas vērtspapīros)	14895	-1301	10159	-8972	22916
Līdzdalības vērtspapīri	3919	4349	-3180	-9704	-159
Parāda vērtspapīri	10976	-5650	13339	732	23075
Obligācijas un parādzīmes	10962	-3321	14424	711	23087
Naudas tirgus instrumenti	14	-2329	-1085	21	-12
Atvasinātie finanšu instrumenti	-42	-391	333	1286	25
Aktīvi	5	-384	433	1286	25
Monetārās iestādes	0	0	0	0	0
Valdība	0	0	0	0	0
Bankas	0	0	0	0	0
Citi sektori	5	-384	433	1286	25
Pasīvi	-46	-8	-100	0	0
Monetārās iestādes	0	0	0	0	0
Valdība	0	0	0	0	0
Bankas	0	0	0	0	0
Citi sektori	-46	-8	-100	0	0

Citi ieguldījumi	58962	-3218	44462	159598	56062
Aktīvi (Latvijas aizdevumi ārvalstīm u.tml.)	-49258	-88928	-36593	-32834	124956
Monētārās iestādes	14745	11	245	-212	78
Valdība	-619	356	-578	610	-1316
Bankas	-65166	-91728	-40291	-29705	148595
Citi sektori	1782	2432	4031	-3527	-22402
Pasīvi (ārvalstu aizdevumi Latvijai u.tml.)	108220	85710	81055	192432	-68894
Monētārās iestādes	-1881	-1157	-1978	-1030	-1674
Valdība	-351	-567	-6192	2464	22
Bankas	100868	56695	83523	200365	-71660
Citi sektori	9583	30740	5701	-9367	4418
REZERVES AKTĪVI	-13176	11803	-2299	-6261	-7473
NOVIRZE	-7864	8964	2162	-16468	-753

* Dati ir precizēti